

تجارت اقلام مربوط به زنبور عسل کشور و استان اصفهان | طی ۵ ماه نخست ۱۴۰۱

- نام پژوهش: تجارت اقلام مربوط به زنبور عسل کشور و استان اصفهان
طی ۵ ماه نخست ۱۴۰۱
- کدشناسایی: ۱۱۱۱۱۰۱۰۶۲۳ تهیه شده: واحد پژوهش و بررسی های اقتصادی
- انتشارات: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان
- تاریخ انتشار: شهریور ماه ۱۴۰۱
- صاحب امتیاز: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی اصفهان
- تهیه کننده: دکتر مصطفی مبینی دهکردی
- ناظر علمی: دکتر زهرا زمانی

تجارت محصولات زنبور عسل کشور طی پنج ماه نخست ۱۴۰۱ بالغ بر ۲ میلیون دلار بوده که ۹۵ درصد این مقدار به صورت صادرات بوده و مابقی واردات بوده است. در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ در کشور، ارزش صادرات این محصولات ۷ درصد کاهش داشته است.

● خلاصه مدیریتی:

در این گزارش به بررسی وضعیت تجارت محصولات زنبور عسل شامل موم زنبور عسل، کلنی زنبور عسل، ملکه زنبور عسل، سایر موارد مربوط به زنبور ها، عسل طبیعی، ژله رویال، بره موم و زهر زنبور عسل طی پنج ماه نخست سال ۱۴۰۱ و تغییرات آن نسبت به مدت مشابه سال قبل پرداخته شده است. تجارت محصولات زنبور عسل کشور طی پنج ماه نخست ۱۴۰۱ بالغ بر ۲ میلیون دلار بوده که ۹۵ درصد این مقدار به صورت صادرات بوده و مابقی واردات بوده است. در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ در کشور، ارزش صادرات این محصولات ۷ درصد کاهش داشته است. لازم به ذکر است طی دوره مورد بررسی این مطالعه (سال ۱۳۹۶ تا پنج ماهه نخست ۱۴۰۱)، تنها وارداتی که در کشور در رابطه با محصولات زنبور عسل رخ داده است، شامل موم زنبور عسل بوده است. در پنج ماه نخست ۱۴۰۱، مهمترین مقاصد صادراتی عسل طبیعی کشور عبارت بوده اند از: عراق، مالزی، جمهوری آذربایجان، امارات و لیبی.

در این گزارش به بررسی وضعیت تجارت عسل طبیعی (کد تعرفه ۰۴۰۹۰۰۰۰) طی پنج ماه نخست سال ۱۴۰۱ و تغییرات آن نسبت به مدت مشابه سال قبل پرداخته شده است. تجارت عسل طبیعی استان اصفهان طی پنج ماه نخست ۱۴۰۱ بالغ بر ۱۷۳،۲۶۸ دلار بوده

که کل این مقدار به صورت صادرات بوده و وارداتی در این مدت شکل نگرفته است. در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ در استان اصفهان، ارزش صادرات این محصولات ۵۲ درصد کاهش داشته است. لازم به ذکر است طی دوره مورد بررسی این مطالعه (سال ۱۳۹۶ تا پنج ماهه نخست ۱۴۰۱)، هیچ گونه وارداتی از بین محصولات مرتبط با زنبور عسل در استان اصفهان صورت نگرفته است. در پنج ماه نخست ۱۴۰۱، مهمترین مقاصد صادراتی عسل طبیعی عبارت بوده اند از: ترکیه، مالزی، پاکستان، عراق، بروئئی، کانادا و قطر.

● ۱. معرفی محصولات مرتبط با زنبور عسل

در مورد محصولات مرتبط با زنبور عسل، علاوه بر عسل طبیعی که شناخته شده ترین نوع این محصولات و پر استفاده ترین آنها است، محصولات جانبی دیگری وجود دارد که در جدول (۱) معرفی شده اند:

● ۲. روند تجارت محصولات زنبور عسل در سطح کشور

● روند تجارت

طی بازه زمانی ۱۳۹۶ تا ۱۴۰۰، ارزش صادرات محصولات زنبور عسل کشور به طور متوسط سالانه مثبت ۴۰ درصد و ارزش واردات این گروه کالاها نیز به طور متوسط سالانه ۴ درصد بوده است.

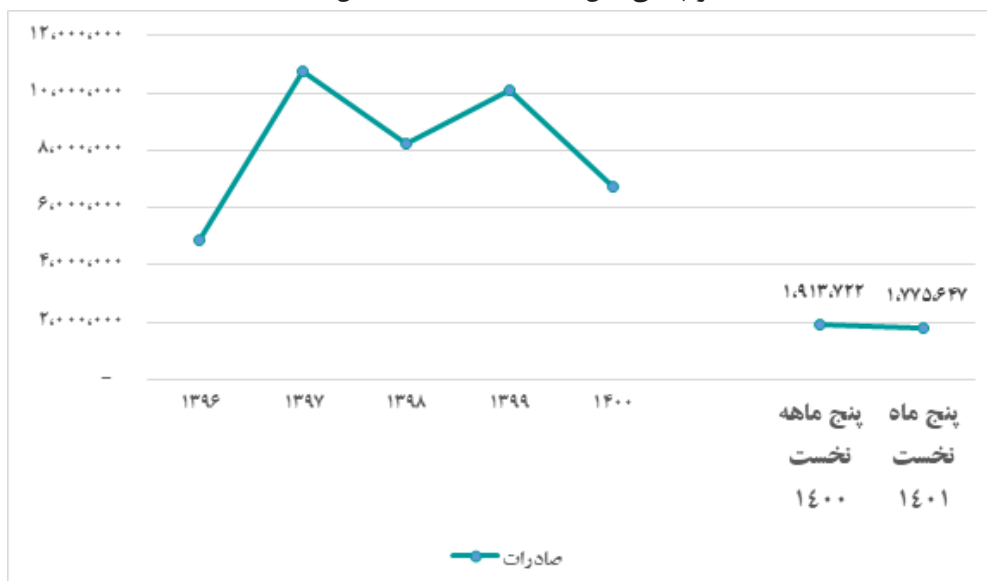
● جدول ۱. محصولات مرتبط با زنبور عسل

کد تعرفه	نام محصول	ردیف
۱۵۲۱۹۰۱۰	موم زنبور عسل	۱
۰۱۰۶۴۱۱۰	کلنی زنبور عسل	۲
۰۱۰۶۴۱۲۰	ملکه زنبور عسل	۳
۰۱۰۴۱۳۰	سایر موارد مربوط به زنبورها	۴
۰۴۰۹۰۰۰۰	عسل طبیعی	۵
۰۴۱۰۰۰۱۰	ژله رویال، زنبور عسل	۶
۰۴۱۰۰۰۲۰	بره موم	۷
۰۴۱۰۰۰۳۰	زهر زنبور عسل	۸

● منبع: کتاب مقررات صادرات و واردات

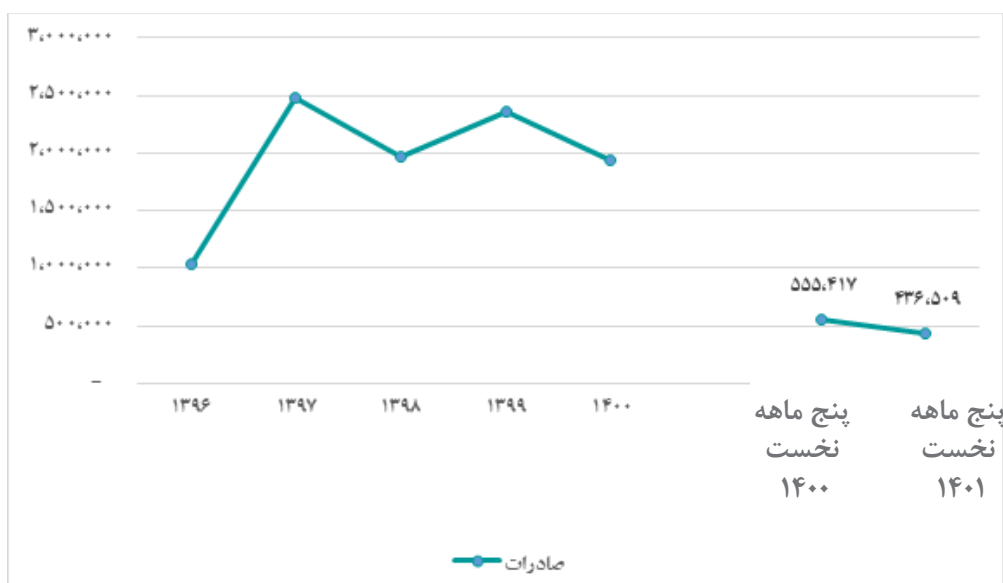

● نمودار ۱. صادرات محصولات زنبور عسل کشور به لحاظ ارزشی از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا ۵ ماه نخست سال ۱۴۰۱

● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

● نمودار ۲. صادرات محصولات زنبور عسل کشور به لحاظ وزنی از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا پنج ماه نخست ۱۴۰۱

● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

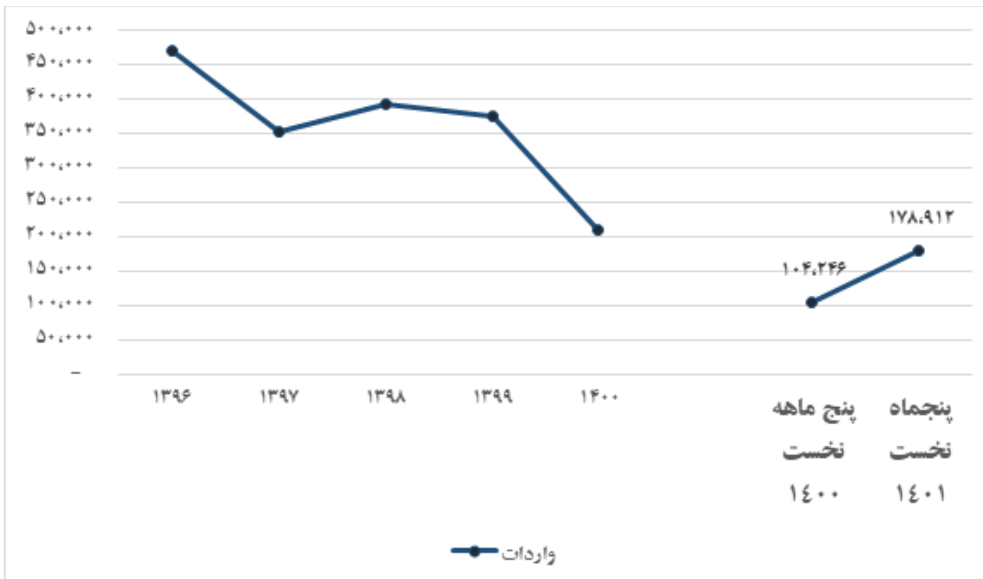
● نمای کلی تجارت

درصدی نسبت به پنج ماهه نخست ۱۴۰۰ همراه بوده است. طی مدت زمان مذکور همچنین ارزش واردات در مقایسه با زمان مشابه سال قبل، افزایشی حدود ۷۲ درصدی را تجربه کرده است. میانگین قیمت صادرات و واردات محصولات زنبور عسل در پنج ماه نخست ۱۴۰۱ به ترتیب ۴/۰۷ دلار به ازای هر کیلوگرم و ۹/۰۸ دلار به ازای هر کیلوگرم بوده است. در واقع قیمت میانگین کالاهایی که از کشور صادر شده، به طور میانگین حدود ۵ دلار به ازای هر کیلوگرم کمتر از کالاهایی بوده است که به

تجارت محصولات زنبور عسل کشور طی پنج ماهه نخست ۱۴۰۱ حدود ۱/۹ میلیون دلار بوده که از این میزان ۹۵ درصد آن مربوط به صادرات بوده است. تراز تجاری این محصولات نیز طی بازه مورد بررسی، ۱/۵۹ میلیون دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰ حدود ۶۳ هزار دلار تضعیف شده است. صادرات محصولات زنبور عسل در پنج ماه نخست ۱۴۰۱ از کشور از لحاظ ارزشی با کاهش حدود ۷

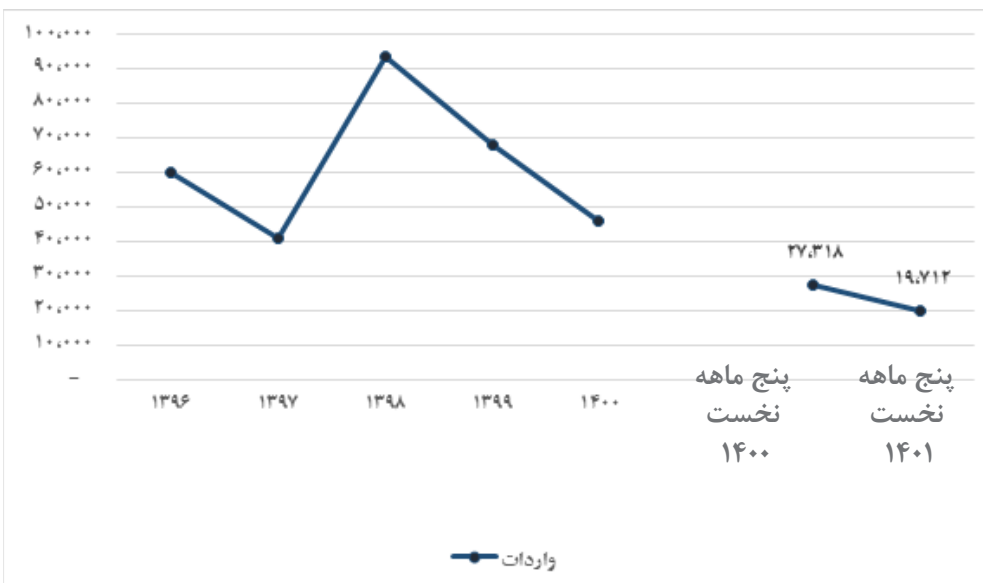
تجارت محصولات زنبور عسل کشور طی پنج ماهه نخست ۱۴۰۱ حدود ۱/۹ میلیون دلار بوده که از این میزان ۹۵ درصد آن مربوط به صادرات بوده است.

• نمودار ۳. واردات محصولات زنبور عسل کشور به لحاظ ارزشی از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا پنج ماه نخست سال ۱۴۰۱

• منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

• نمودار ۴. واردات محصولات زنبور عسل کشور به لحاظ وزنی از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا پنج ماه نخست ۱۴۰۱

• منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

• صادرات

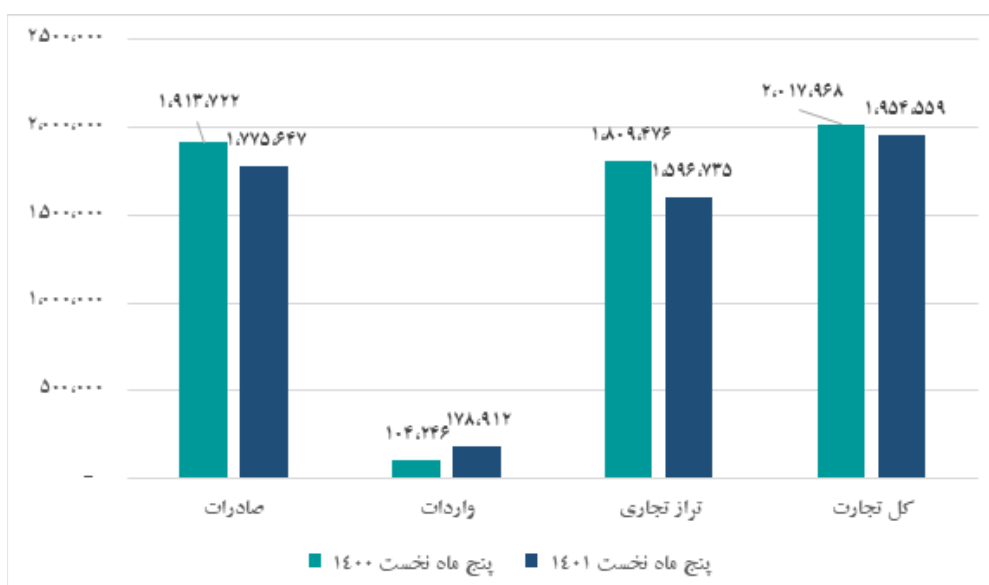
• صادرات بر اساس نوع کالا

در میان محصولات مرتبط با زنبور عسل، عسل طبیعی (۰۴۰۹۰۰۰۰) بیشترین سهم از کل ارزش صادرات محصولات زنبور عسل را طی پنج ماهه نخست ۱۴۰۱ به خود اختصاص داده است. سهم این محصول از کل ارزش صادرات محصولات زنبور

کشور وارد شده است.

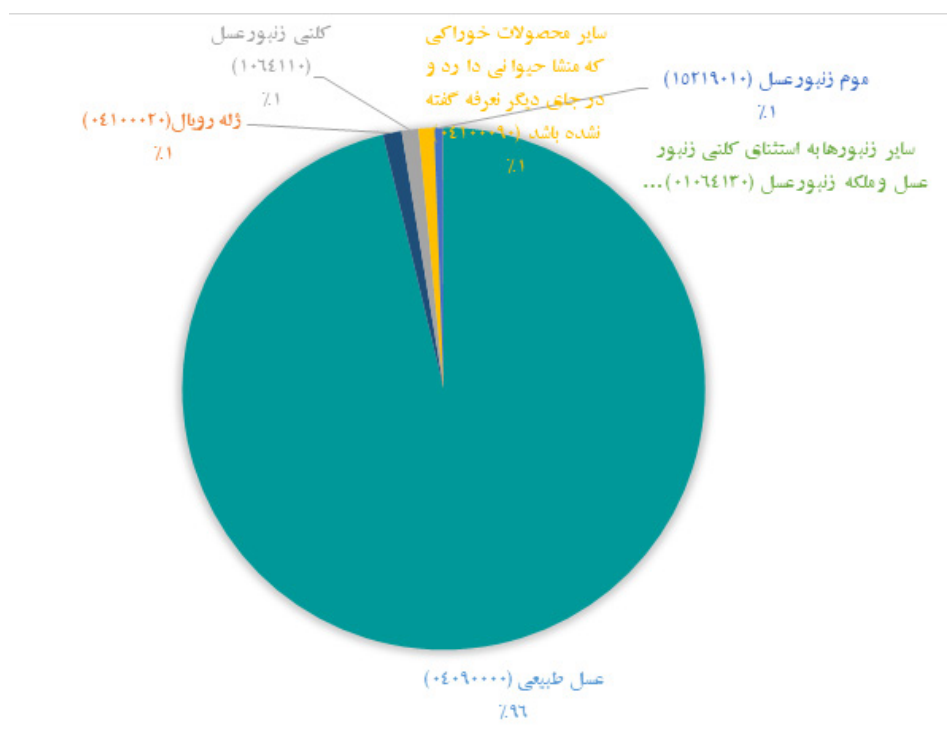
لازم به ذکر است که در پنج ماهه نخست ۱۴۰۱، ۱/۸ میلیون دلار و واردات این محصولات در طی این دوره، ۱۷۸ هزار دلار بوده است که سبب شده است تا تراز تجاری این محصولات در پنج ماهه نخست سال ۱۴۰۱ در کشور، مثبت ۱/۶ میلیارد دلار باشد.

● نمودار ۵. وضعیت تجارت محصولات زنبور عسل کشور طی پنج ماه نخست ۱۴۰۱ و مقایسه آن با پنج ماهه ۱۴۰۰ (دلار)

● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران و محاسبات کارشناسی

عسل کشور در سال مذکور حدود ۹۶ درصد و ارزش آن نیز حدود ۱/۷ میلیارد دلار بوده است. ژله رویال (۰۴۱۰۰۰۲۰) و کلنی زنبور عسل (۰۱۰۶۴۱۱۰) در جدول (۱) کلیه محصولات صادراتی مربوط به زنبور عسل در پنج ماه نخست سال ۱۴۰۱ گزارش نمودار ۶. سهم انواع محصولات زنبور عسل از کل ارزش صادرات این اقلام در پنج ماه نخست ۱۴۰۱ (درصد)

● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران و محاسبات کارشناسی

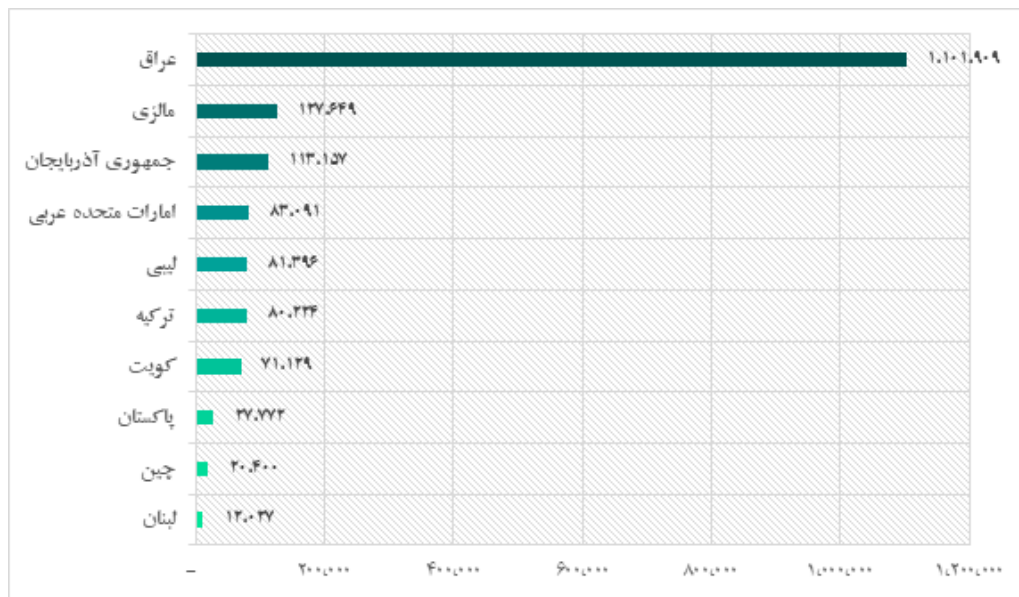
جدول ۱. فهرست اقلام صادراتی محصولات زنبور عسل کشور طی پنج ماه نخست ۱۴۰۱

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش (دلار)	مقدار (کیلوگرم)	میانگین قیمت (دلار به ازای هر کیلوگرم)	سهم از کل ارزش صادرات طی سه ماهه نخست ۱۴۰۱ (درصد)
۱	۰۴۰۹۰۰۰۰	عسل طبیعی	۱,۷۰۹,۳۹۴	۴۱۹,۲۰۴	۴/۰۸	۹۶/۲۷
۲	۰۴۱۰۰۰۲۰	ژله رویال	۲۰,۴۰۰	۳,۰۰۰	۶/۸۰	۱/۱۵
۳	۰۱۰۶۴۱۱۰	کلنی زنبور عسل	۱۸,۴۸۰	۸,۳۰۰	۲/۲۳	۱/۰۴
۴	۰۴۱۰۰۰۹۰	سایر محصولات خوراکی که منشا حیوانی دارند و در جای دیگر تعرفه گفته نشده باشد	۱۷,۱۲۰	۲,۳۰۰	۷/۴۴	۰/۹۶
۵	۱۵۲۱۹۰۱۰	موم زنبور عسل	۹,۷۷۷	۳,۵۴۵	۲/۷۶	۰/۵۵
۶	۰۱۰۶۴۱۳۰	سایر زنبورها به استثنای کلنی زنبور عسل و ملکه زنبور عسل	۴۷۶	۱۶۰	۲/۹۸	۰/۰۲۶

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران و محاسبات کارشناسی

شده است: طی ۵ ماه نخست نخست ۱۴۰۱، موم زنبور عسل با کد تعرفه ۱۵۲۱۹۰۱۰ بیشترین رشد ارزشی را نسبت به پنج کشور عراق، مالزی، جمهوری آذربایجان، امارات متحده ماه نخست سال ۱۴۰۰ تجربه کرده است. ارزش صادرات این

نمودار ۷. ده مقصد اول صادراتی محصولات زنبور عسل کشور در پنج ماه نخست ۱۴۰۱ (درصد)

منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران و محاسبات کارشناسی

عربی و لیبی مقاصد عمده صادرات محصولات زنبور عسل کشور طی پنج ماه نخست ۱۴۰۱ به لحاظ ارزش صادرات بوده اند. محصول در پنج ماه نخست ۱۴۰۱، حدود ۹,۷۷۷ دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل، افزایش نسبتاً قابل توجهی داشته است. پس از این محصول، «ژله رویال» با کد تعرفه ۰۴۱۰۰۰۲۰ در رده بعدی قرار دارد. ارزش صادرات محصول ذکر شده در پنج ماهه نخست ۱۴۰۱، ۲۰,۴۰۰

کالاهای صادراتی با بیشترین رشد

مطابق آمار جدول ۲، در میان کلیه محصولات صادراتی

● جدول ۲. فهرست اقلام صادراتی محصولات زنبور عسل کشور با بیشترین رشد ارزشی طی پنج ماه نخست ۱۴۰۱ در مقایسه با مدت مشابه سال قبل

ردیف	کد تعرفه	شرح تعرفه	ارزش در پنج ماه نخست ۱۴۰۱ (دلار)	ارزش در پنج ماه نخست ۱۴۰۰ (دلار)	سهم از کل ارزش صادرات طی پنج ماهه نخست ۱۴۰۱ (درصد)	رشد (درصد)
۱	۱۵۲۱۹۰۱۰	موم زنبور عسل	۹,۷۷۷	۳۹۶	۰/۵۵	۲۳۶۹
۲	۰۴۱۰۰۰۲۰	ژله رویال	۲۰,۴۰۰	۱۷,۹۵۲	۱/۱۴	۱۳/۶۴
۳	۰۴۰۹۰۰۰۰	عسل طبیعی	۱,۷۰۹,۳۹۴	۱,۸۳۰,۴۹۷	۹۶/۲۷	-۶/۶۱
۴	۰۱۰۶۴۱۳۰	سایر زنبورها به استثنای کلنی زنبور عسل و ملکه زنبور عسل	۴۷۶	۱,۲۶۱	۰/۰۲۷	-۶۲/۲۵
۵	۰۱۰۶۴۱۱۰	کلنی زنبور عسل	۱۸,۴۸۰	۶۳,۶۱۶	۱/۰۴	-۷۰/۹۵

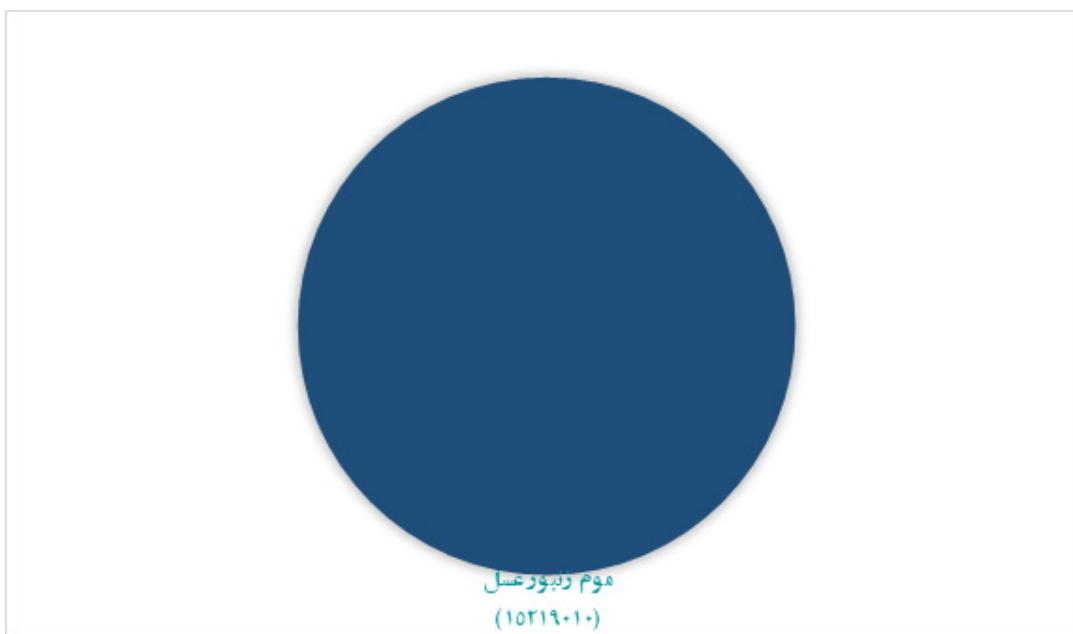
● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران و محاسبات کارشناسی

دلار بوده است. کشورهای آلمان، امارات، چین، ترکیه و هند صورت گرفته است.

● مهمترین مبادی وارداتی

● واردات

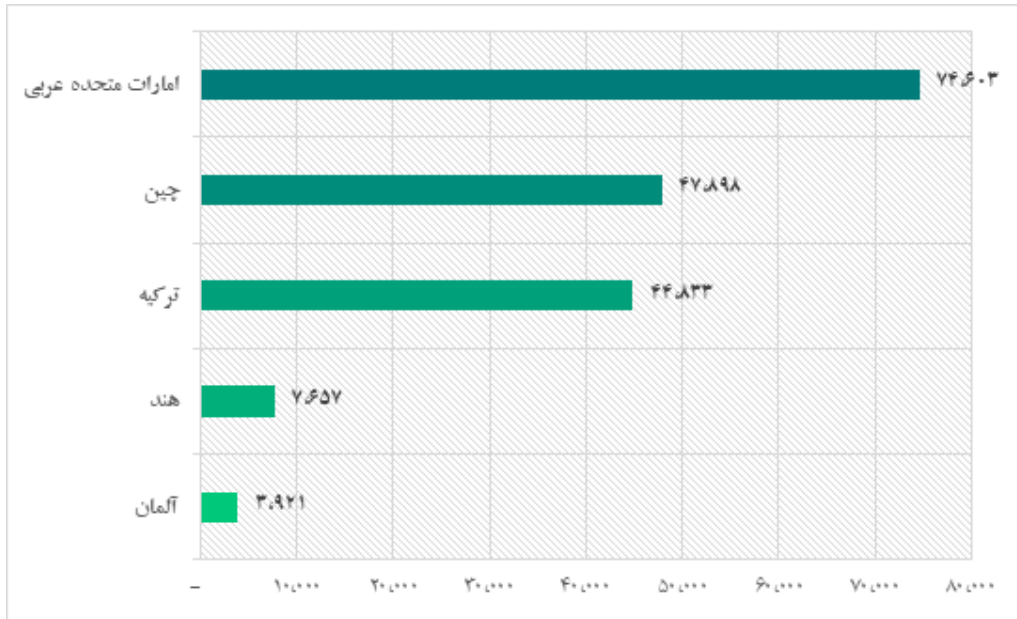
● نمودار ۸. سهم محصولات زنبور عسل از کل ارزش واردات این اقلام در پنج ماه نخست ۱۴۰۱ (درصد)

● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران و محاسبات کارشناسی

● واردات بر اساس نوع کالا در پنج ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱، از بین محصولات زنبور عسل، فقط موم زنبور عسل با کد تعرفه ۱۵۲۱۹۰۱۰، به کشور وارد شده است. این واردات از کشور در زمینه واردات محصولات زنبور عسل، از پنج کشور واردات داشته است که به ترتیب میزان ارزش واردات، عبارتند از: امارات، چین، ترکیه، هند و آلمان. کشور امارات با سهم ۴۲ درصدی، ۷۴,۶۰۳ دلار به

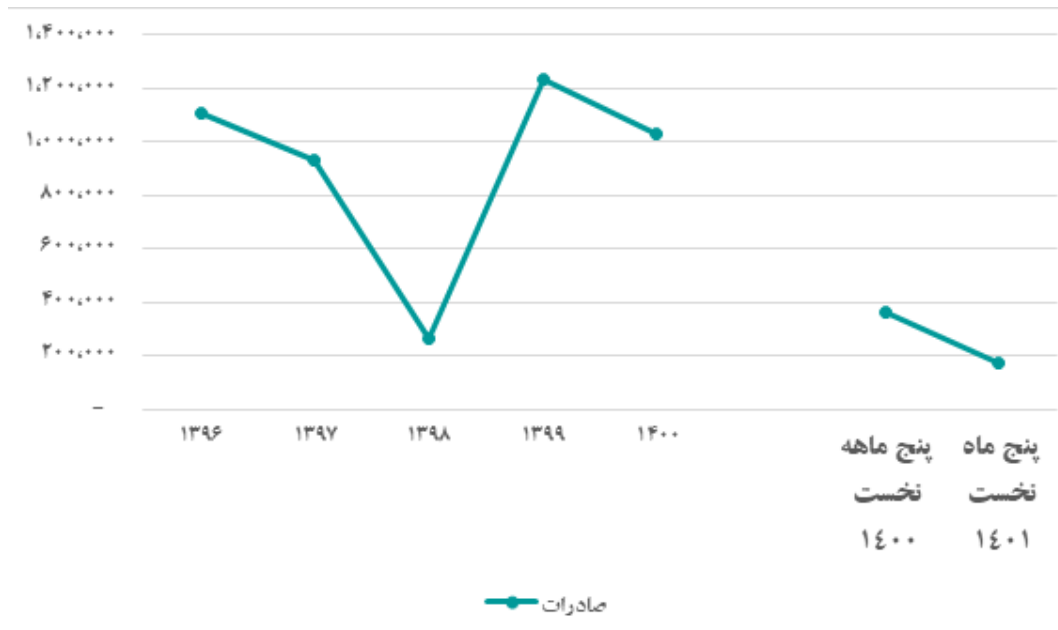
● نمودار ۹. مهمترین مبادی وارداتی محصولات زنبور عسل کشور در پنج ماه نخست ۱۴۰۱ (درصد)

● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران و محاسبات کارشناسی

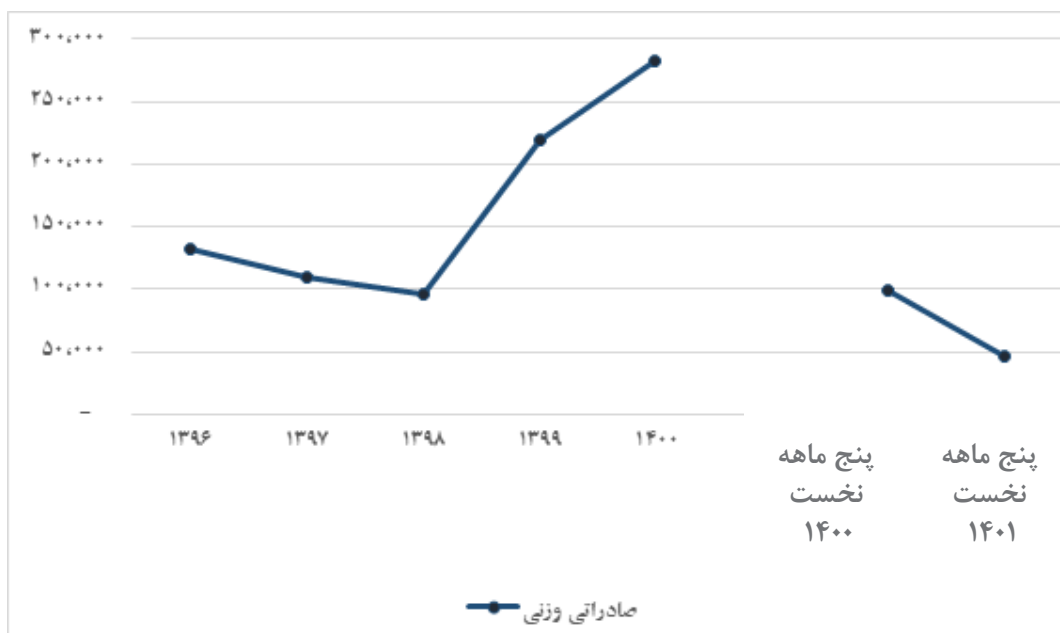
● **روند تجارت** میزان ۶,۵۰۰ کیلوگرم را به خود اختصاص داده است. پس از آن، کشورهای چین با سهم ۲۷ درصدی و ترکیه با سهم ۲۵ درصدی قرار دارند. ارزش صادرات عسل طبیعی استان اصفهان (کد تعرفه ۰۴۰۹۰۰۰۰) در پنج ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱ نسبت به همین مدت در سال ۱۴۰۰، منفی ۵۲ درصد بوده است. **● روند تجارت محصولات زنبور عسل در استان اصفهان** در پنج ماه ابتدایی سال ۱۴۰۱، مقدار صادرات عسل طبیعی از

● نمودار ۱۰. صادرات عسل طبیعی (کد تعرفه ۰۴۰۹۰۰۰۰) به لحاظ ارزشی از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا ۵ ماه نخست ۱۴۰۱ استان اصفهان

● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

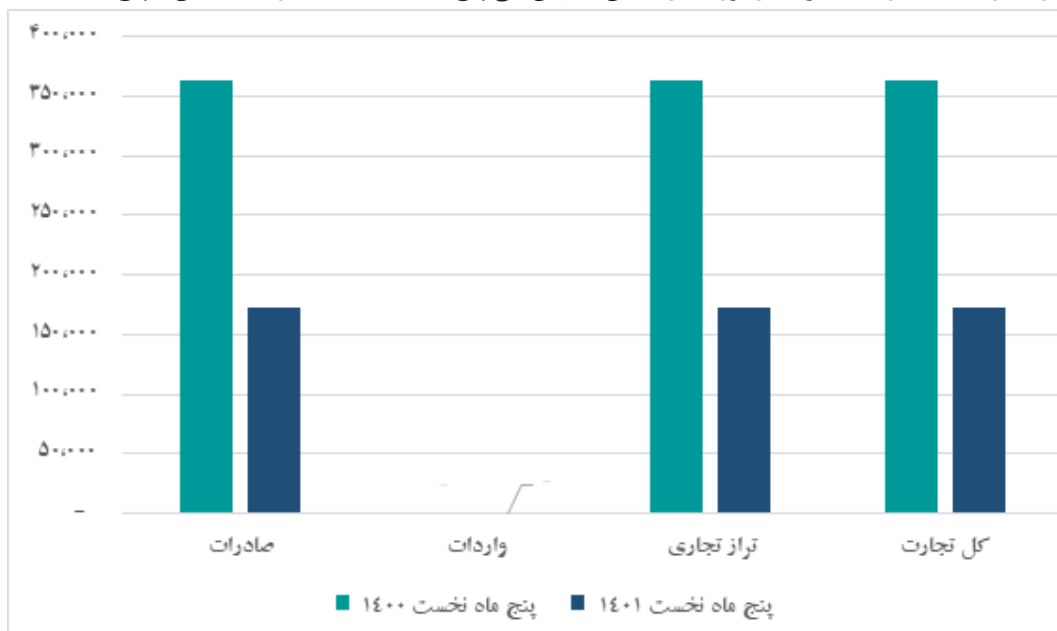
● نمودار ۱۱. صادرات عسل طبیعی (کد تعرفه ۰۴۰۹۰۰۰۰) به لحاظ وزنی از ابتدای سال ۱۳۹۶ تا پنج ماه نخست ۱۴۰۱ استان اصفهان

● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران

استان اصفهان نسبت به مدت مشابه در سال ۱۴۰۰، با کاهش محصولات نیز طی بازه مورد بررسی، ۱۷۳ هزار دلار بوده است که با کاهش نسبت به مدت مشابه سال ۱۴۰۰ مواجه بوده است. ۵۴ درصدی همراه بوده است.

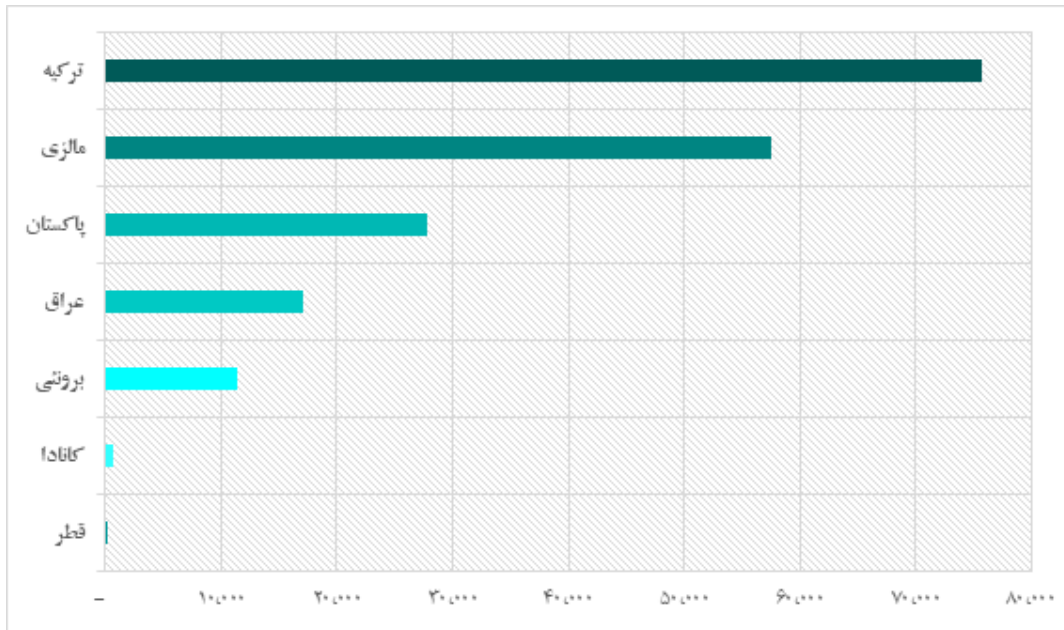
● نمودار ۱۲. وضعیت تجارت محصولات زنبور عسل استان اصفهان طی پنج ماهه نخست ۱۴۰۱ و مقایسه آن با پنج ماهه ۱۴۰۰ (دلار)

● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران و محاسبات کارشناسی

● **نمای کلی تجارت**
تجارت عسل طبیعی استان اصفهان (کد تعرفه ۰۴۰۹۰۰۰۰) طی پنج ماهه نخست ۱۴۰۱ حدود ۱۷۳ هزار دلار بوده که مجموع آن به شکل صادرات بوده است. بنابراین تراز تجاری این میانگین قیمت صادرات عسل طبیعی در پنج ماهه نخست ۱۴۰۱ و پنج ماهه نخست ۱۴۰۰ به ترتیب ۳/۸ دلار به ازای هر کیلوگرم و ۳/۷ دلار به ازای هر کیلوگرم بوده است. در واقع قیمت میانگین عسل طبیعی که از استان اصفهان صادر شده است، طی پنج ماه

● نمودار ۱۳. مهمترین مقاصد صادراتی عسل طبیعی (کد تعرفه ۰۴۰۹۰۰۰۰) در ۵ ماه نخست ۱۴۰۱ (درصد) از استان اصفهان

● منبع: گمرک جمهوری اسلامی ایران و محاسبات کارشناسی

نخست ۱۴۰۱، نسبت به پنج ماه نخست ۱۴۰۰، تغییر محسوسی نداشته است.

● جمع بندی

در این گزارش به بررسی وضعیت تجارت محصولات زنبور عسل کشور استان اصفهان (شامل موم زنبور عسل، عسل طبیعی، کلنی و ملکه زنبور عسل، ژله رویال، بره موم و زهر زنبور عسل) طی ۵ ماه نخست سال ۱۴۰۱ و تغییرات آن نسبت به مدت مشابه سال قبل پرداخته شد. در این بررسی مشخص شد صادرات محصولات زنبور عسل در کشور و استان اصفهان در پنج ماه نخست ۱۴۰۱، نسبت به پنج ماه نخست ۱۴۰۰ به ترتیب با رشد ۷/۲۱٪ و ۵۲/۳٪ درصدی همراه بوده است. همچنین در بحث واردات در مدت مشابه، در کشور میزان واردات با رشد ۷۱/۶۲٪ درصدی مواجه بوده است و در استان اصفهان وارداتی از هیچ کدام از اقلام زنبور عسل در طی بازه مورد بررسی (۱۳۹۶ تا پنج ماه ابتدایی ۱۴۰۱) صورت نگرفته است. از این رو تراز تجاری این محصولات در کشور و در استان اصفهان در پنج ماه نخست سال ۱۴۰۰ مثبت بوده است.

عمده ترین کالای صادراتی محصولات زنبور عسل کشور در پنج ماهه نخست ۱۴۰۱، عسل طبیعی با کد تعرفه ۰۴۰۹۰۰۰۰ و سپس ژله رویال با کد تعرفه ۰۴۱۰۰۰۲۰ بوده است، اما در استان اصفهان در این مدت از بین محصولات زنبور عسل تنها عسل طبیعی صادرات داشته است. در نهایت عمده ترین کشورهای مقاصد صادراتی محصولات زنبور عسل کشور عبارت بوده اند از عراق، مالزی، آذربایجان، امارات و لیبی؛ که در استان اصفهان در همین مدت این کشورها عبارت بوده اند از: ترکیه، مالزی، پاکستان، عراق و برونئی.

● صادرات

● صادرات بر اساس نوع کالا

در بین محصولات مرتبط با زنبور عسل (کد ۱۵۲۱۹۰۱۰: موم زنبور عسل، کدهای تعرفه ۰۱۰۶۴۱۰۱، ۰۱۰۶۴۱۳۰ و: کلنی، ملکه و سایر، ۰۴۰۹۰۰۰۰: عسل طبیعی، ۰۴۱۰۰۰۱۰ و ۰۴۱۰۰۰۲۰ و ۰۴۱۰۰۰۳۰ و ۰۴۱۰۰۰۹۰: محصولات عسل)، در طی دوره مورد بررسی فقط عسل طبیعی صادرات داشته است و فقط در سال ۱۴۰۱ یک مورد محصولات عسل به میزان محدود صادرات داشته است. این نکته نشان دهنده غفلت از پتانسیل صادراتی محصولات جانبی زنبور عسل است.

● مهمترین مقاصد صادراتی

هفت کشور ترکیه، مالزی، پاکستان، عراق، برونئی، کانادا و قطر مقاصد عمده صادرات کالاهای کشاورزی استان اصفهان طی پنج ماه نخست ۱۴۰۱ به لحاظ ارزش صادرات بوده اند. لازم به ذکر است در پنج ماهه نخست سال ۱۴۰۰، پنج مقصد ابتدایی صادرات عسل طبیعی استان اصفهان، به ترتیب مالزی، پاکستان، کنیا، عراق و افغانستان بوده اند.

● واردات

در طی دوره مورد بررسی (از سال ۱۳۹۶ تا پنج ماهه نخست ۱۴۰۱) در استان اصفهان هیچ گونه وارداتی از محصولات زنبور عسل صورت نگرفته است.